

K i v o n a t

**Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. március 31-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből**

**Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének
113/2022.(III. 31.) határozata**

Beszámoló az S.O.S Krízis Alapítvány 2021. évi tevékenységéről

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az S.O.S Krízis Alapítvány 2021. évi tevékenységéről szóló szakmai és pénzügyi beszámolót, és az alábbi döntést hozza:

jóváhagyja

az S.O.S Krízis Alapítvány 2021. évi tevékenységéről szóló szakmai és pénzügyi beszámolót.

A beszámolót a határozat melléklete tartalmazza.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

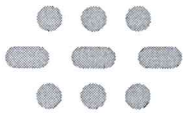
Végrehajtásért felelős: Szervezési Osztály

Tarjáni István s.k.
polgármester

dr. Hajdu Boglárka s.k.
jegyző

a kiadmány hitelül:

Pénzesné Szép Anna
jegyzőkönyvvezető

S.O.S. Krízis

Alapítvány

390-3452
soskrizis.hu

info@soskrizis.hu
1047 Bp, Perényi Zsigmond u. 39.

Biatorbágy Város Önkormányzata
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a
Tarjáni István polgármester úr részére

Iktatószám: K-*28* /2022.
Tárgy: Szakmai és pénzügyi beszámoló 2021.
2022. évi I. számla

Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatal
Érkeztetés száma:.....
Iktatás ideje: 2022 FEBR 07. ....
Iktatószám:.....
Ügyintéző:.....

Tisztelt Tarjáni István Polgármester Úr!

Mellékelten küldöm Önnek az S.O.S. Krízis Alapítvány 2021 évi szakmai és pénzügyi beszámolóját és mellékleteit, valamint a 2022. évi I. számlát.

Budapest, 2022. február 1.

További eredményes együttműködésben bízva, üdvözlettel:

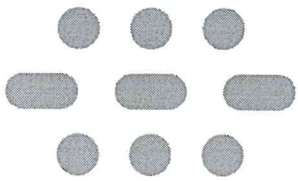

Hellenbart László
Intézményvezető

S.O.S. KRÍZIS ALAPÍTVÁNY
Adószám: 18083646-1-141
1047 Bp, Perényi Zsigmond u. 39.

2021.

Szakmai és pénzügyi beszámoló
Biatorbágy Város
Önkormányzata részére

S.O.S. Krízis
Alapítvány

Hellenbart László
Intézményvezető

2022.01.28.

**SZAKMAI BESZÁMOLÓ BUDAPEST BIATORBÁGY VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA RÉSZÉRE**

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

2021. ÉV

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Az országban elsők között hoztuk létre az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott családok átmeneti otthona szolgáltatást, melyet azóta is folyamatosan működtetünk. 2021. évben három önálló szakmai egységben, illetve a hozzájuk tartozó kiléptető-lakás rendszerben összesen 118 fő – 29 család – ellátását tudjuk biztosítani. A Perényi Zsigmond utcai szakmai egység 40 fő, a Körvasút sori szakmai egység 25 fő, míg a Lőcsei utcai szakmai egység 34 fő befogadására alkalmas. Intézményeinken kívül három külső lakásban 15 fő, Félutas Házunkban 4 fő, és külső férőhelyeinken 2021-től további 9 fő elhelyezésére van lehetőség.

Családok átmeneti otthona intézményeink közül két otthonunk krízisközpontként működik, míg kiléptető lakásaink egyike Félutas Házként azon bántalmazottak számára, akik a krízisközpontot követő átmeneti ellátás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy egy komplex reintergrációs program keretén belül kezdjék újra az életüket. Félutas Házunkban öt évig maradhatnak a bántalmazottak.

A jogszabály lehetővé tette, hogy úgynevezett külső férőhelyet is nyissunk, ebből 2021-től kettő lakás áll rendelkezésünkre, összesen 9 fő számára. A külső férőhelyen – az intézményben eltöltött gondozási idővel együtt – összesen három évig maradhatnak a kliensek, vállalva, hogy fizetik az ingatlan közüzemi költségeit, illetve jelentős előtakarékossági összeg vállalásával gondoskodnak jövőbeni lakhatásuk megalapozásáról.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 51.§-a a következőképp határozza meg a családok átmeneti otthona szolgáltatást: *„Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.”* A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátás részeként befogadja tehát a szociális vagy bántalmazási krízishelyzet miatt otthontalanná váló családot, amennyiben a lakhatás megoldatlansága miatt a gyermeket el kellene választani a szüleit. Az átmeneti otthonban az ellátási idő 12 hónap, mely az ellátott kérésére meghosszabbítható 6 hónappal, illetve tanköteles korú gyermek esetében a tanév végéig.

Szakmai állományunkban szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, gyermek-és ifjúsági felügyelő, csecsemő- és kisgyermekgondozó, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó és ápoló végzettségű munkatársak támogatják a jellemzően sokproblémás családokat mindazon akadályok leküzdésében, melyek a biztonságos életvitel, stabil lakhatás megteremtésében gátolják őket. A szakmai stáb része a pszichológus és a jogász is, mentálhigiénés és jogi tanácsadást nyújtva az ügyfeleknek, valamint úpesteri és mátyásföldi intézményünkben a fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyermekekkel.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány szervezeti felépítése

S.O.S. KRÍZIS ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

40 FŐ

38 FŐ

40 FŐ

Intézményvezető

Intézményvezető helyettesek

Intézményvezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Szakmai egység
vezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Szakmai egység
vezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő

Jogász, pszichológus, fejlesztőpedagógus
Technikai személyzet

A lassan újrainduló hétköznapi élet – még ha nem is a járvány előtti időket idézve, de - visszahozta mindennapjainkba a megszokott, apró örömeket is. Meg tudtuk tartani intézményi szokásainkat, rendezvényeinket, és volt lehetőségünk arra, hogy külső partnereket fogadjunk, akik önkéntes munkájukkal segítettek szervezetünket. Tartottunk családi napokat, ahol együtt bográcsoztunk, farsangot, őszi köszöntőt, anyák napját - minden olyan alkalmat, ami színesíti, vidámmá teszi az otthonban töltött időt.

Családi nap zuglói intézményünkben

Önkénteseink virágültetés után

Egy nagy papír és sok-sok színes filc, festék az apró kezekben

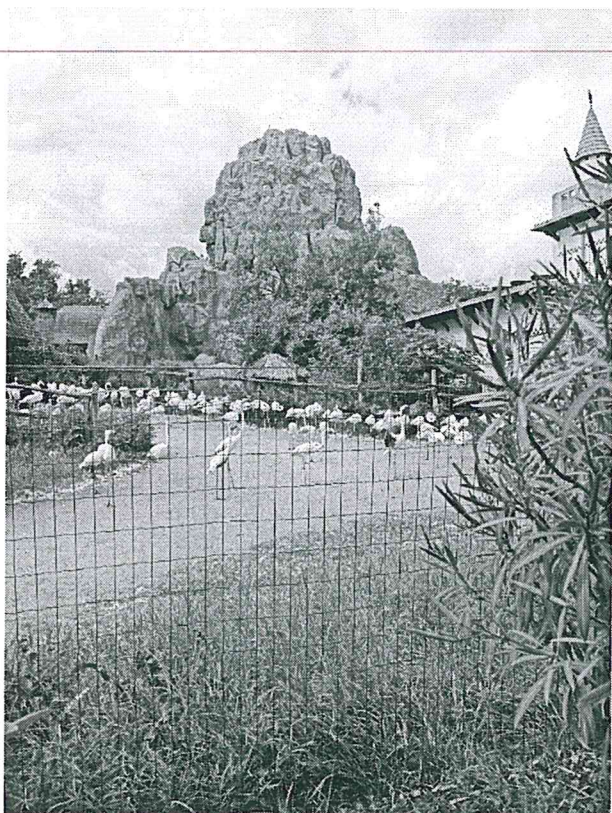

A helyi közösségek támogatására is gyakran számíthatunk: ez a XVI. kerületi otthonunk közelében lévő cukrászda fagyaltozni hívta meg a nálunk lakó családokat

Tökfaragásban a nálunk élő lányok, asszonyok is boszorkányos ügyességről tettek biznyságot. A halloween-t vidám sütögetéssel, jelmezekbe öltözve vártuk az intézményekben.

És mivel csupa jó gyerek lakik nálunk, a Mikulás sem került el otthonainkat. Igaz, csak az udvaron tudtuk őt fogadni – hiába: ő sem jöhet be az intézménybe – azért nagyon sok ajándékot hozott a gyermekeknek.

A Bonitas In Motu Egyesület és a Cognizant Magyarország támogatásával minden érdeklődő ellátottunk számára lehetőséget biztosítottunk a Fővárosi Állatkert meglátogatására. A támogatók jóvoltából közel 100 fő – szülők és gyermekek együtt – vehettek részt a kötetlen programon. Az állatkerti látogatásról rajzokat készítettek a gyermekek, amiket eljuttatunk a szponzorok számára, hogy ők is átérezhessék e rendkívüli nap hangulatát és erejét. Meglepetésként a Cognizant Magyarország munkatársai minden gyermeknek, aki készített rajzot, egy egyénileg összeállított, értékes rajzeszköz-csomagot küldtek ajándékba.

A vidám, olykor aggodalmas hétköznapiak mellett 2021-es újabb sikertörténetet is hozott: A Habitat for Humanity Magyarország, Újpest Önkormányzata és az S.O.S. Krízis Alapítvány több éve együttműködik a *Második esély* programban, ahol újpesti önkormányzati lakásokat újítanak fel a Habitat for Humanity munkatársai, önkéntesei, és for-profit partnereik azért, hogy az általunk felkészített család végső otthonot kaphasson. 2021-ben a negyedik

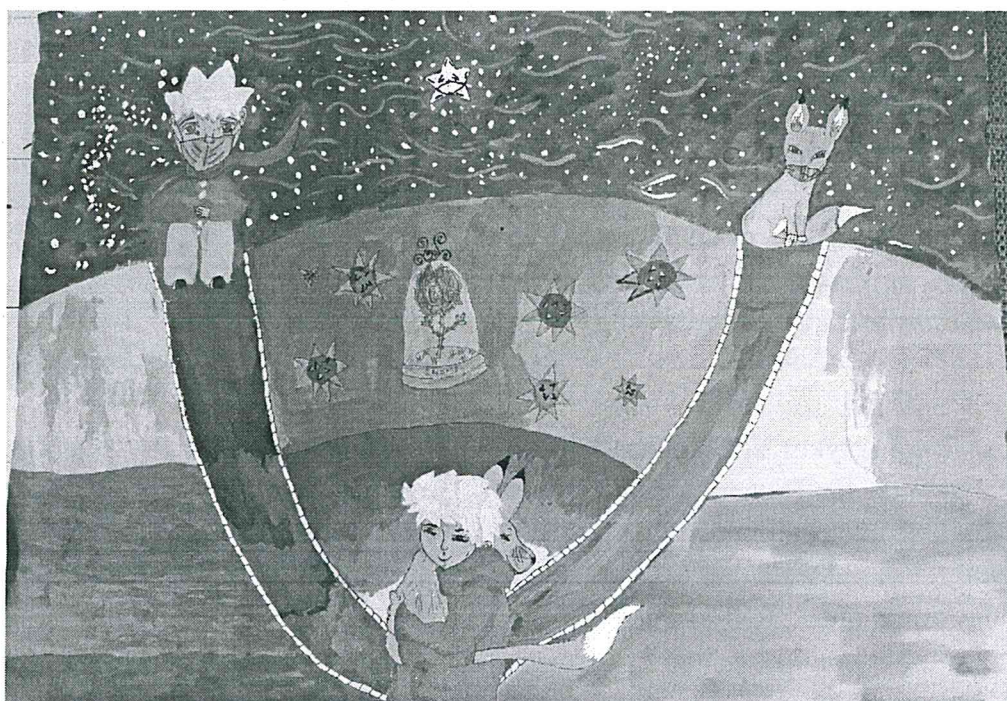
családunk költözött így önkormányzati bérlakásba: Gabi, Attila és négy gyermekük sok év nehézségei után végre nyugodtan, biztonságban hajthatják már alomra fejüket.

Az átadóról bővebben: <https://telex.hu/belfold/2021/08/21/habitat-for-humanity-negy-gyerekes-csalad-masodik-esely-felujitott-lakas>

Riport az átadásról: <https://www.youtube.com/watch?v=g2RZIOiUCcw&t=91s>

Az intézményeinkben élő gyermekek elindultak a Kreatív Karantén című országos pályázaton, ahol a *Mi, mint Kishercegek* című, közös alkotásukkal harmadik helyezést értek el.

A családok átmeneti otthona ellátás területén szinte már közhelynek számít, hogy a lakhatási probléma csak a „jéghegy csúcsa”, az otthon elvesztése mögött összefüggő és komplex problémák húzódnak meg, melyek sok esetben nem az egyéb életében gyökereznek: az örökölt szegénység, transzgenerációs hatások, a társadalmi-szociálpolitikai környezet és az egyéni diszpozíciók együttes hatásai érvényesülnek, összeadódnak. Az átmeneti gondozás eszközei nem minden esetben elégségesek ahhoz, hogy a komplex problémákra a gondozás egy-másfél éve alatt megoldás szülessen, a fókusz a gyermekek viszonylagos jóllétének és a családban történő biztonságos nevelkedésén megteremtésén lehet csak, amellet, hogy a családban élő szülőkön keresztül vezet az út mindenhez.

Újpesti intézményünkben 2021-ben a családban élő férfiakra került a fókusz, elsősorban azért, mert a nők hagyományos, elsődleges gondozó szerepe szükségszerűen nagyobb figyelmet szán az asszonyokra, míg a férfiakra kevesebbet. Szükségletként merült fel, hogy foglalkozunk a férfiakkal, az apákkal is, hiszen jellemzően kiüresedett férfi-szerepeik rengetek frusztrációt hordoznak, mentális állapotuk aggasztó, nem ritka a különböző fajtájú és mértékű szenvedélybetegség köreikben. A tradicionális férfi szerepkészletek érvényesülése miatt nehezebben kérnek és fogadnak el segítséget, egyedül próbálnak meg küzdeni olyan helyzetekben, ahol a megszokott megküzdési stratégiák nem működnek. Számukra indítottuk el 2021-ben a férfiklubot, amit a jobb befogadhatóság kedvéért „sörözőnek” neveztünk el: minden második héten péntek este kinyitotta ajtaját a „söröző”, ahol két szakemberünk, egy férfi és egy női kolléga várta a betérő apukákat. A „söröző” tematika beváltotta a hozzá fűzött reményeket: azok a férfiak, akik egy „önsegítő csoportra”, vagy „férfiklubra” nem lettek volna nyitottak, egy ilyen játékos találkozóra jól reagáltak, örömmel jöttek beszélgetni, egymással és a szakemberekkel is. A szerephatárok megtartása miatt szakemberink is a kocsmáros és a kocsmárosné címkét vették magukra, és ezt a játékot jól fogadták a lakók. Bár a csoporttalálkozók tervezésekor komoly tematikát állítottunk össze, módszerekkel, eszközökkel, nagyon hamar kiderült, hogy nincs lehetőség arra, hogy terveinket végig vigyük, mert a csoport a traumáikról akart beszélni. Azokról a sérülésekről, fájdalmakról, amiket ezek a férfiak megéltek életükben, ide értve a bántalmazotti gyermekkort, a szegénység beláthatatlan mélységeit, az áramlopásért letöltött börtönbüntetések, vagy épp a sokadik gyermek elvesztését, amikor a nők elhagyták őket, és vitték magukkal a gyermekeket is. Beláttuk, hogy mindaddig, amíg ezekkel a traumákkal nem kezdünk valamit, csoportfolyamat szintjén képtelenség előre lépni, egyúttal komoly jelzés is volt számunkra, hogy a csoporton kívüli

segítő folyamatok tervezésekor is hangsúlyosan figyelembe kell venni a férfiak traumatizáltságát is.

A csoportfolyamatról készült külön tanulmányban ők a mamutvadászok: Szentiványi Jenő A kőbaltás ember című könyvének főhőse, Ge-og, az őseember jutott eszünkbe – gyermekkorunkban talán többen is olvastuk ezt a regényt. Vajon mit tenne Ge-og egy olyan világban, ahol már nincsenek mamutok? Hogyan tudna ő alkalmazkodni a megváltozott környezethez, elvárásokhoz, ahol már nem érvényes az ő tudása, képességei nem valók arra, hogy biztosítsa családjá fennmaradását? Hiszen, ha lenne itt egy mamut, bizonyára legyőzné – de itt gyártósor van, alacsony presztízsű állások, betanított munkák, kényszerű döntések. Ge-og most egy kocsmá előtt áll, kőbaltája és nyilai a lába mellett a földön, használatlanul, és a második sörét issza.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A BIATORBÁGYI CSALÁDSEGÍTŐ- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATTAL

A Biatorbágyi Családsegítő-és Gyermekjóléti szolgálattal évek óta fennálló partneri viszonyunkat megőriztük 2021-ben is, annak ellenére, hogy a tavalyi évben nem volt egyetlen biatorbágyi rászoruló sem ellátásunkban. A Szolgálat jelzőrendszeri találkozóira minden esetben meghívást kapunk, és lehetőségeink szerint részt is veszünk a találkozókön, az ezekről szóló feljegyzések, értékes összegzések minden esetben eljutnak hozzánk.

2021-ben egyetlen esetben kért segítséget a Szolgálat Alapítványunktól, az elhelyezés azonban nem valósult meg: a kliens lehetőségei úgy adódtak, hogy ki tudott bérelni magának egy ingatlant, így inkább oda költözött. Az folyamatban végig számíthattunk a Szolgálat partneri együttműködésére.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány fenntartásában működő intézményhálózatban 2021-ében 382 főt láttunk el, ez 98 esetet/családot jelent. Ebben a 382 főben benne vannak azok a családok, akinek a gondozása még 2021 előtt elkezdődött, s azok is, akiket a tárgyévben vettünk fel. Utóbbiakkal együtt 2021-ben 360 család, 1.361 fő jelentkezett az ellátásunkba.

Biatorbágyi illetékességű ellátott 2021-ben nem vette igénybe szolgáltatásunkat.

Budapest, 2022. február 1

Hellenbart László
Intézményvezető

Pénzügyi beszámoló a Biatorbágyi Önkormányzat által az S.O.S. Krízis Alapítványnak folyósított díj felhasználásáról

Megnevezés	Bevétel	Kiadás	Biatorbágy 8 főre	Elszámolás
Központi költségvetési támogatás	132 473 949			
Önkormányzati szerződés (6 db)	18 421 862			
-ebből Biatorbágy	130 000			
Egyéb bevételek	34 062 620			
Áramdíj összesen		3 516 431		
Áramdíj arányosan			223 265	2 012
Víz és Csát díj összesen		2 236 435		
Víz és Csát díj arányosan			141 995	2 254
Szemétszállítás összesen		1 417 750		
Szemétszállítás arányosan			90 015	873
Gázdíj összesen		3 492 519		
Gázdíj arányosan			221 747	3 175
Béreköltség+járulékok összesen		108 109 663	6 864 105	90 625
Fenntartás egyéb ag.ktg.(élelm.,tiszt.,stb)		10 795 696		18 905
Karbantartási ktg		2 847 592		3 586
Bérleti díjak		10 114 196		8 568
Egyéb költségek		30 133 624		
Összesen:	184 958 431	172 663 906	4 831 445	130 000

Budapest, 2022. február 1.

Hellenbart László
 Intézményvezető

Előzmények:

A család az intézményünkbe való beköltözést megelőzően a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona lakója volt. Oda élettársával, Jánossal költöztek be, aki az intézményben bántalmazta Helgát, emiatt egyrészt ott megszűnt az ellátotti jogviszonya, másrészt elzárás alá került - így Helga egyedül maradt a gyermekeivel. Az ellátási idő vége felé szembesült az édesanya azzal, hogy lakhatásukat önállóan megoldani nem tudja, anyagi megtakarítással nem rendelkezett. A felvételi kérelem beadását követően nem sokkal interjún vett részt a család, júniusban felvételt nyertek és beköltöztek. Az családnak már korábbról is volt tapasztalata az intézményi létről, mert az édesanya lakott gyermekotthonban, és a gyermekekkel a Jó Pásztor Nővérek Anyaotthonában is élt. Az előzményekben egy év albérleti tapasztalatról is beszámolt Helga, akkor a lakás tulajdonosa az édesanya szerint azért mondta fel az albérletet, mert eladta az ingatlant.

Felvételüket a lakhatási krízis indokolta. A család nem rendelkezett segítő, biztonságot nyújtó kapcsolati hálóval, Helga magára volt utalva a két gyermekkel. Az intézményünkkel kötött, egy évre szóló együttműködési megállapodás esélyt adott a család számára az önálló életvitel megtervezésére, az elakadások feltérképezésére, a célok és a hozzájuk vezető út megtervezésére és kivitelezésére. A család 2021. június végén költözött be intézményünkbe.

A család bemutatása:

A gyermekek: Anita és Alexa

A nagyobb gyermek, Anita, a beköltözéskor 8 éves múlt, második osztályba készült. Mosolygós, kedves, kiegyensúlyozott, barátságos kislánynak ismertük meg. Könnyen barátkozott, a lakóközösségbe hamar beilleszkedett, mind a felnőttekkel, mind a gyermekekkel hamar megtalálta a közös hangot. Intézményünk munkatársaihoz is nyitottan, barátságosan viszonyult. Szívesen mesélt magáról, igazán cserfes – csacsogós gyermek. A gyermek az első tanévet megfelelő eredménnyel zárta. Az iskola a magatartását példásnak minősítette, a visszajelzés szerint a kislány szabálykövető, szófogadó, barátságos, segítőkész és illedelmes viselkedést tanúsított az iskolai közegben is. Sokat hiányzott azonban, amely negatívan befolyásolta a tanulmányi eredményeit, a készségtantárgyak tekintetében jó eredménnyel zárta a tanévet, de a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika nehezebben ment, a hiányzások okozta lemaradás észlelhető volt. A szorgalma változó volt, többször jelzett az iskola hiányos felszerelést és házi feladatot, illetve hullámzó motivációt a tanulás terén.

Testvére, a 7 éves Alexa épp az óvodát járta ki, és ősztől első osztályba készült. Anitához hasonlóan szintén vidám, kedves, udvarias és nyitott személyiségű kislányként ismertük meg. A két gyermeket jó testvérnek írnám le, konfliktusokról, hangos összezörrenésekről nem volt tudomásunk az ellátási idő alatt, sem egymással, sem a lakóközösségünk más tagjaival nem tapasztaltunk összeférhetlenséget, hangos szóváltást. Alexa számára szintén nem indult zökkenőmentesen a tanév, az iskolakezdést hátráltatták a hiányzások, a betűvetést, a számolás elsajátítását megakasztották, lemaradást eredményeztek Alexánál is, akinek a motivációja szintén hullámzó volt mondható a tanulás terén.

Mindketten szerettek intézményünkben lakni és intenzíven vettek részt a lakóközösség életében, az intézményi programokon, a nyári időszakban szívesen játszottak az udvaron, energikus, mozgékony gyermekek voltak. Rendszeresen vettek részt intézményünk fejlesztő pedagógusának hetente tartott foglalkozásain.

A két gyermek az édesapjával ténylegesen nem tartott kapcsolatot a gondozási idő alatt, az anya néhány, véletlenszerű, pár perces találkozásról számolt be. A gyermekek az apát sosem emlegették, hiányáról nem beszéltek, személyéhez fűződő emlékeket nem neveztek meg.

Mindkét gyermekről elmondható, hogy kötődtek édesanyjukhoz és nagyon igényelték a figyelmét, a törődését. Az anya részéről ezt a kötődést problémásabbnak láttuk, sokszor volt a lányokkal türelmetlen és indulatos, fizikai bántalmazást azonban nem tapasztaltunk. Az viszont megemlítendő, hogy az oktatási intézmények visszajelzései alapján Helga a gyermekek iskolai munkáját nem éppen hiánytalanul kísérte figyelemmel, és több ízben szándékosan félre is vezette ezzel kapcsolatban mind az iskolát, mind intézményünket, mely hátrányosan hatott a gyermekekre. A gyermekekkel térben és időben sok időt töltött, ugyanakkor meglátásom szerint hiányzott az anya részéről a tényleges figyelem és odafordulás. Az intézményünkben töltött időszakban az édesanya időben és gyakoriságban sokat telefonált, a lányokra irányuló figyelem meglátásom szerint nem volt elégséges, valamint megfelelő minőségű. A gyermekek gondozásában a koruknak és fejlettségüknek megfelelő szükségletek nem voltak maradéktalanul teljesítve. Az étkezés tekintetében nem törekedett Helga a változatos, egészséges étrend kialakítására, még az anyagi lehetőségeik keretein belül sem, az évszaknak megfelelő ruházat viselését nem követelte meg a gyermekektől, sokszor bizonyult ráhagyónak, következtelenek. A gyermekeknek nem volt napirendje, nem az ő, mind inkább a saját igényeit helyezte fókuszba. Talán a személyi higiéné biztosításáról mondható el, hogy jó részben teljesült, teljesítette. A gyermekek – emiatt is volt Helgának súrlódása intézményünk szakembereivel – rendszeresen babakádban fürödtek, amit szóvá tettünk, hogy ez nem a koruknak megfelelő, és az intézményben a tisztálkodáshoz minden feltétel adott. Továbbá olyat is tapasztaltunk, hogy az egyik gyermek cumisüvegből ivott. Helga nem értette, hogy ebben mi kivetnivalót találunk. Gyakran okolta gyermekeit a kudarcokért, hibáztatta őket – egyenesen nekik szegezve a kicsit sem burkolt kritikát. Bár soha nem beszéltek az apjukról, illetve az ő hiányáról, keresték intézményünk lakóiban az apa pótlékot.

Helga, az édesanya: A beköltözésekor Helga 26 éves volt. A kapcsolati rendszerét feltérképezve, noha kifejezetten nagy családba született, sem testvéreivel, sem szüleivel nem volt szoros, erős és biztonságos kötődésű kapcsolata. Szülei elváltak, az anyja önkormányzati bérlakásban él a XIII. kerületben, néha egyedül, de előfordult, hogy valamelyik gyermekét átmenetileg befogadva. Helga elmondása szerint kapcsolatukra az ambivalencia volt jellemző, szinte mindig úgy érezte, hogy nem tud megfelelni az anyja elvárásainak, emiatt sok volt köztük a konfliktus, de Anna, Helga édesanyja ennek ellenére – főleg a gyerekekre való tekintettel – segítette is őt, ahogy tudta. Helga a szülei válása után az édesapjával is tartott kapcsolatot, de jellemzőek voltak kapcsolatukban a hosszabb, akár éves szünetek is, és ugyanez volt elmondható Helga testvéreire is, a hat testvér közül egyetlen fivérrel volt szorosabb kapcsolat. Helga legmagasabb iskolai végzettsége a 8 osztály volt, ezt követően eladónak tanult, de nem fejezte be, és ez nem is szerepelt a tervei között. Munkavállalást tervezett, néhány év munkatapasztalattal rendelkezett elmondása szerint takarítóként és mosogatóként, valamint árufeltöltőként is dolgozott.

Az eset szempontjából, bár nem voltak lakóink, fontosnak tartom megemlíteni, kik tartoztak, vagy éppen voltak hatással a családra.

Ferenc, az édesapa:

Ferenc a Helgával való megismerkedésekor egy gyermekotthon lakója volt, ahova Helga szülői engedéllyel maga is beköltözött. Történetüket csak Helga elmondásából ismerjük. A gyermekek ide, ebbe a gyermekotthonba születtek, ahol Helga maga is utógondozott volt. A kapcsolatuk megromlott, négy éve külön élnek. Az apa egy ideig még segítette őket anyagilag, aztán lassan elmaradtak előbb a láthatások, majd az anyagi támogatás is. Ferencet mi nem ismertük, itt, az intézményünkben sosem látogatta gyermekeit. A gondozási folyamatban betöltött szerepe inkább csak az anyára, illetve a gyermekekre vonatkoztatható következmények szempontjából fontos. Egyrészt, mert Helga a vele kapcsolatos ügyekről többször is félreinformált bennünket, ami nehezítette a család anyagi helyzetének stabilizálását, pl. a beköltözéskor azt kommunikálta, hogy az apa a szóbeli megállapodás alapján rendszeresen fizeti a gyermekek után járó gyermektartást, majd hónapokkal később saját magát cáfolta meg. A gondozási folyamat során az valóban bebizonyosodott, hogy Ferenc a tartozásaira hivatkozva valóban megvonta a támogatást, így Helgát sikerült meggyőzni arról, hogy a szülői felügyeleti jog rendezése és a tartásdíj jogi úton történő megigénylése szükséges és indokolt.

János, a beköltözéskor aktuális kapcsolata Helgának:

Jánost élettársaként nevezte meg Helga a beköltözésekor. Elmondta, hogy a 23 éves fiatalember akkor előzetes letartóztatásban volt. Az édesanya eleinte fenntartotta a kapcsolatot a fiatalemberrel, majd szakított vele. A későbbiekben Helga azt kommunikálta felénk, hogy Jánossal minden kapcsolatot megszakított. Szeptemberben Helga egy alkalommal aggodalmát fejezte ki, mert János telefonált a börtönből, és megfenyegette őt, hogy elvágja a torkát, ha kiszabadul. Helga nem tudta, vagy nem akarta elmondani, hogy bukkant fel újra a férfi, de, mivel Helgának a telefonszáma többször is változott ebben az időszakban, és János ennek ellenére el tudta őt érni, joggal feltételezhetjük, hogy a kapcsolattartás mégsem szakadhatott meg teljesen Helga és a férfi közt. Helgával ekkor segítő beszélgetés történt, melynek fókuszában a bántalmazó kapcsolat és az abból való kilépés került, valamint egy esetleges retorziót megelőző óvintézkedési cselekvési tervet beszéltünk át. A gondozási folyamat során a fiatalember az előzetesből szabadulva, 2021. 11.10-én súlyosan bántalmazta Helgát oly módon, hogy az édesanya kórházba került. Felmerült annak a szükségessége, hogy megszakítva a gondozási folyamatot, a családot esetleg menekíteni kell, végül ez nem volt szükséges, mivel a fiatalember csak feltételesen volt szabadlábon, s a bántalmazást követően újra elzárták őt. Helga rendőrségi feljelentést tett. A bántalmazást követően a gyermekeket Helga párja, László hozta el az iskolából, és néhány napra, még az édesanya jobban nem lett, Helga fivére a saját családjában gondozta.

László, az új élettárs:

Helga a gondozás során beszámolt arról, hogy „időközben” új párja lett László személyében. A gondozási folyamat során tette árnyaltabbá azt a képet, hogy ez a kapcsolata már a beköltözést megelőzően is megvolt, mert, bár külön szobában, de egy intézményben laktak Lászlóval, akit a felesége magára hagyott három gyermekkel. Helga vele tervezte a közös jövőt. A férfi néhány alkalommal meglátogatta Helgáikat az intézményünkben, de árnyaltabb képet a kapcsolatukról nem

tudtunk kialakítani. Annyi bizonyos, hogy a munkanélküli, gyermekeit egyedül nevelő férfivel Helga és a lányok sok időt töltöttek együtt, ám az intézményünkön kívül történt.

A gondozás kezdete

A felvételi interjún az édesanya célként fogalmazta meg, hogy mielőbb szeretne munkába állni, és anyagi megtakarítást képezni, hogy a gondozási idő végén a lakhatásukat képes legyen önállóan megoldani, albérletben, vagy önkormányzati bérlakásban.

A bizalom kialakítását és a segítő beszélgetéseket kezdettől nehezítette, hogy a család a beköltözés elejétől nagyon sok időt töltött intézményen kívül. Helga megfogalmazta, hogy nem érzi jól magát, nehéz számára a beilleszkedés, ezért „menekül”, de a számára nyújtott segítség, segítő beszélgetések mellett is csak elhúzta és nehezítette a beilleszkedés folyamatát a

A családdal végzett segítői munka fókusza alig néhány héten belül módosult, amikor is Helga nyilvánvalóvá tette, hogy a nyári szünetben nem fog tudni munkát vállalni, mert nem tudja megoldani a lányok felügyeletét. Az édesanyjára csak rövidebb időszakokra, pár órára tudná rábízni, de kapcsolatuk hektikus, hullámzó, egy-egy nagyobb vita után nem beszélnek, ezért a tartós munkavállalásnak nincs realitása. Így egy hónappal a beköltözést követően azt fogalmazta meg, hogy családgyejesítést szeretne, lehetőleg abban az intézményben, ahol párja, László a három gyermekével ebben az időszakban lakott. A kapcsolatukat Helga még nem igazán érzete elég stabilnak, ami bizonytalanságot szült benne, így folyamatosan billegett a mérleg, hogy nagy szobára pályázzanak-e együtt, vagy 3 fős családként adja be a jelentkezését, és kezdetben az is megfelelne számára, ha Lászlóval egy intézményben lakhatnának. Beszéltünk a gyermekek iskoláztatásáról, Helga elmondta, hogy kisebb gyermeke, Alexa beiratása megtörtént, abba a 8. kerületi iskolába fog járni szeptembertől, ahol Anita a második osztályt kezdi. A gyermekek védelembe voltak véve, mivel Anita iskolába járása és Alexa óvodai jelenléte az anya által nem volt rendszeresen biztosított. Az iratanyag az illetékességi hely megváltozása miatt átkerült a kerületünkben, augusztusban felülvizsgálatra terjesztette elő a IV. kerületi Gyámhivatal. A felülvizsgálati tárgyalásra 2021.09.27-én került sor, ekkor mi javasoltuk a védelembe vétel fenntartását. A gondozási idő végéig a védelembe vétel felülvizsgálata kapcsán nem született döntés.

A gondozás folyamata

Az édesanya a beköltözést napokig bonyolította, és tulajdonképpen a megérkezését követően is sok időt töltött házon kívül, így a bizalom kialakítása és a segítő beszélgetések megvalósítása nehézkesen indult. Bár az intézményi keretek nem voltak ismeretlenek Helga számára, hiszen korábban is élt hasonló körülmények között, nehezen viselte a szabályokat, kevéssé tudott mit kezdeni azokkal az elvárásokkal, melyek következetességet és rendszerességet kívántak tőle. Az édesanyjára jellemző volt, hogy a család életét, napjait nem tudatosan szervezte, inkább csak sodródott, döntései következményét nem mérte fel. A biztosabb és kiszámíthatóbb pontok inkább azok voltak, melyek kívülről helyeztek nyomást rá, például a gyermekek tankötelezettsége, vagy intézményünk házirendje, bár ezen a téren is akadtak problémák, mégis, legalább részben segítettek Helga számára mederben tartani a tudattalan sodródását. Az anya meg is fogalmazta, hogy hajlamos elhagyni magát, „csak úgy lenni”, és kifejezetten nehézséget okozott számára, hogy hosszabb távra tervezzen, vagy olyan lépéseket tegyen, melyek ugyan a család érdekeit szolgálják, de szükségesek, akár feladatnak is nevezhetők, melyeket meg KELL tenni. Ezeket a segítői folyamat során igyekeztem lehetőségként

átkeretezni az édesanya számára, és kihangosítani azt, hogy a megoldandó feladatok érdekében tett lépésekkel a család közelebb kerülhet a kitűzött célokhoz. Mivel Helga hajlamos volt a halogatásra, így a határidők beiktatása, kitűzése fontos eszköz volt a közös munka során.

A felvételi interjún megfogalmazott hosszú távú célokról (albérlet, önkormányzati lakás, megtakarítás) már a gondozási folyamat legelején kiderült, hogy nincs realitása. Már az is nagy feladatnak bizonyult, hogy a család meglévő jövedelmét az édesanya képes legyen hatékonyan beosztani, vagy, hogy plusz jövedelemre tegyen szert. A közös munkát nagyban nehezítette, hogy az édesanya sokszor tudatosan félreinformált bennünket, a szükséges információkat csak több hetes, vagy több hónapos késéssel tárta fel.

Az édesanya a gyermekek után járó családi pótlékokból és az elmondása szerint, a lányok édesapja által havonta utalt, szóbeli megállapodás alapján járó gyermektartásdíjból próbálta meg eltartani magukat, melyet a férfi Helga szerint rendszeresen fizetett. A család megélhetésére szűkösen volt elég ez az összeg. Amikor térítési díjat kellett volna fizetnie Helgának, augusztus elején, jelezte, hogy ez problémát okoz a számára, és ekkor módosított korábbi nyilatkozatán, mi szerint a gyermekek apja mégsem fizet rendszeresen, tulajdonképpen már júliusban sem támogatta anyagilag a lányokat. Helga a gyermekek édesapját telefonos üzenetben ostromolta a gyermektartás ügyében, de az apa sokáig nem jelentkezett. Szeptemberben a férfi megírta, hogy jelenleg egy 400 ezer forintos tartozást kell törlesztenie és a munkabérének kifizetése is akadozik, ezért Helga ne számítson a gyermektartásra, nem fog utalni. Helga elmondta, hogy próbált kérni pénzt a volt apóstól, aki nemrég jött haza egy németországi munkavégzésből, így Helga azt feltételezte, hogy lehet pénze, és megüzente apósának, hogy majd a fiával (a lányok apjával rendezze le), de az após nem volt hajlandó segíteni. A gyermekek érdekében jogi útra tereltük a tartásdíj ügyét. Ebben Helga szoros támogatás mellett olyan feladatokat kapott, melyeket teljes bizonyossággal el tudott végezni (pl. mellékletként csatolandó dokumentumok beszerzése). A keresetet Helga hosszas halogatást követően benyújtotta a kerületileg illetékes bíróságra.

A gyermekek nevelése-gondozása terén Helga működésére rálátnunk csak töredék időben volt lehetőségünk eleinte. Szülői eszköztára szűkösen volt mondható, verbálisan tudott bántalmazó lenni, gyakran volt gyermekeivel türelmetlen, kiabálós. Alapvető ellátásukat igyekezett megoldani, ha erre önerőből nem is volt maradéktalanul képes, rutinosan használta a külső segítségeket.

A munkába állás nyáron még mindig nem tűnt reális célnak, Helga szerint a gyermekek felügyeletének megoldatlansága miatt, viszont a család alacsony jövedelme nem biztosította a megélhetésüket megnyugtatóan. Folyamatosan igyekezett azt a látszatot fenntartani, hogy ha nehezen is, de előteremti a család fenntartásához szükséges anyagiakat.

Abba a családok átmeneti otthonába, ahol László a gyermekeivel lakott, s ahova Helga is szeretett volna költözni a lányokkal (Baptista Integrációs Központ Családok Átmeneti Otthona), az anyuka benyújtotta a jelentkezését, és mi is felvettük a kapcsolatot egyeztetés céljából az intézmény vezetőjével. Felvételi interjúra kapott időpontot, melyen meg is jelent, tájékoztatást a családról az intézménynek elküldtük. A jelentkezés egy hónappal az intézményünkbe költözést követően megtörtént, ettől kezdve rendszeresen telefonáltunk és egyeztettünk a vezetővel, vagy László családgondozójával, hogy tudjuk, mikor számíthatunk Helgáék átköltözésére, de – bár a felvételt szinte teljesen biztosra ígérték – az egyre csak húzódott.

A családdal való segítői munkát nehezítette Helga hozzáállása, aki – abban a reményben, hogy hamarosan másik intézménybe költözik úgyszólván még kevésbé törekedett beilleszkedni intézményünkbe. Bár időközben alakított ki kapcsolatokat a lakókkal, a házirend betartása, pontosabban annak hiánya egyre többször merült fel problémaként. Együttműködése hullámvá vált. Többször kapott írásbeli figyelmeztetést szobatarítás átadásának hiánya miatt, rendszeressé váltak a konfliktusai a közösségben is, illetve intézményünk kollégáival is akadtak súrlódások, mert rendre visszautasította a rá eső takarítási feladatokat, melyek a házirendünk szerint a lakók feladata. Az egyre sokasodó írásbeli figyelmeztetések magukban hordozták annak a veszélyét, hogy együttműködés hiányában nem fogja tudni kitölteni a rendelkezésére álló, egy éves gondozási időt.

A gyermekek iskoláztatása kapcsán is akadtak nehézségek. Az édesanya a nyár folyamán többször is magabiztosan közvetítette felénk, hogy kisebb gyermeke beiratása megtörtént, azt nem kérdőjeleztük meg. Augusztus 31-én Helga felháborodva közölte, hogy Alexát a 8. kerületi iskola, ahová Anita jár, nem fogadja, mert az első osztályosok létszáma ezt nem teszi lehetővé. A gyermeket az utolsó pillanatban sikerült a lakcím szerint illetékes, XIII. kerületi általános iskolába beíratni, és a gyermek az első héten betegség miatt nem is tudott bekapcsolódni az oktatásba. A gyermekek iskolába járása nem volt rendszeresnek mondható a tanév folyamán, az édesanya meglátásunk szerint ebben nem volt szigorú és következetes. Betegség esetén a gyermekeket elvitte orvoshoz, és hiányzásukat az orvos ilyenkor igazolta, de tapasztaltunk indokolatlan hiányzásokat is. Szoros figyelemmel kísértük a gyermekek iskolába járását, hiszen tudtuk, hogy a korábbi védelemben vételnek a sok hiányzás volt a fő oka. Alexa iskolája jelezte, hogy a gyermek felszerelése hiányos, és az édesanya délután rendszertelenül és többnyire későn ér be a kislányért, a munkavégzésére hivatkozva – holott egyetlen napot sem dolgozott az ellátási idő alatt. Ezzel az állításával szembesítettem Helgát, aki nem tagadta, hogy nem mondott igazat. Az is kiderült, hogy az őszi szünetre nem kértek ügyeletet a gyermek számára, amit Helga azzal magyarázott, hogy azt édesanyja intézte, neki pedig nem volt tudomása róla. Helga, úgy tűnt, a külső, nehezítő körülményeket pajzsként használta maga előtt, hogy ne kelljen ténylegesen munkába állnia. Az édesanya munkaerőpiacon történő elhelyezkedése a tanév kezdetével még mindig nem valósult meg. Helga arra hivatkozott, hogy a két gyermek iskolája annyira távol van egymástól, hogy mire mindkét gyermeket bekíséri a 8. illetve 13. kerületi intézménybe, már nem érne be a munkahelyére dolgozni, illetve nem talál olyan állást, amely rugalmasan alkalmazkodna a család időbeosztásához. Valójában az édesanya nem tűnt túl motiváltnak álláskeresés terén. Az intézmény által felajánlott segítséget vonakodva fogadta, azok a tennivalók azonban, amik intézményen kívül voltak esedékesek, pl. állásra történő jelentkezés, számunkra láthatatlanok maradtak, nem állt módunkban megbizonyosodni arról, hogy valóban megtörténtek. Átmenetileg az édesanyjától kapott segítséget, szeptemberben néhány napig Alexa nála tartózkodott és onnan a nagymama vitte iskolába a gyermeket, de Helga és Anna konfliktusai, valamint a nagymama munkába állása miatt erre a segítségre tartósan és hosszútávon nem lehetett alapozni. Javasoltuk az édesanyjának, hogy érdemes lenne nagyobbik gyermekét, Anitát átíratni Alexa iskolájába, mert akkor könnyebben szervezhető lenne az életük, mind a reggeli iskolába kísérés, és délután a gyermekek haza kísérésének lenne egy kiszámítható ritmusa, lényegesen kevesebb idő menne el az utazással, hiszen Alexa iskolája intézményünkhez sokkal közelebb van, és a nagymama is könnyebben besegíthetne a két gyermek felügyeletébe szükség esetén. Helga egy ideig halogatta a döntést, arra hivatkozott, hogy Anita nagyon szereti a 8. kerületi iskoláját, nem szívesen tenné ki egy esetleges kudarcnak őt az új környezetben. Októberben több lehetősége is lett volna Helgának az iskola igazgatójával beszélnie személyesen, de ez nem történt meg. Intézményünk többször is beszélt és egyeztetett az iskola vezetőjével, aki eleinte

nyitott volt a gyermek fogadására, de Helga együttműködésének hiánya, és a felszínre került hazugságok és játszmák az iskolai vezetés ellenállását váltották ki, így végül feltételül szabták meg Helga komoly együttműködését az iskolai átíratás kapcsán, melyet végül az édesanya a gondozási idő végéig nem teljesített.

Az írásbeli figyelmeztetések a sorozatos házirend szegések kapcsán olyan mértéket értek el, melyből számítani lehetett arra, hogy Helga ellátotti jogviszonyát intézményünk kénytelen lesz belátható időn belül, jóval a család rendelkezésére álló gondozási idő vége előtt megszüntetni. Egyrészt Helga sorozatos játszmái, hazugságai ellehetetlenítették a pozitív irányú változásokat a család számára, másrészt a látványos ellenállások, konfliktusok a lakóközösségre is negatív hatást gyakoroltak, és bomlasztották a lakóközösséget. Novemberben már egyeztettünk Helgával arról, hogy lakhatásukat hamarosan máshol kell megoldaniuk, és javasoltuk a mielőbbi intézménykeresést, melyben segítségünket ajánlottuk fel. Magabiztosan állította, hogy szükség esetén édesanyjához költöznek, a felkínált segítséget újfent csak ellenállásokkal fogadta el. Egészen addig nem vette komolyan figyelmeztetéseinket, még 2021.12.10-én kézhez nem kapta az intézményi jogviszony megszüntetéséről szóló dokumentációt. Azt, hogy együttműködésének hiánya miatt felbontjuk a családdal az együttműködést, az utolsó pillanatig titkolta édesanyja, illetve a párja elől. Ő maga sem vette komolyan. A kiköltözés végső határideje 2021.12.20. napján volt. Helga azt követően, hogy nem kapott további haladékat intézményünktől, a gyermekeket az édesanyjához vitte a XIII. kerületbe, aki ebben a kényszerhelyzetben végül befogadta a családot.

Az eset értelmezése:

Sokproblémásnak tekintünk egy családot, akkor, ha több terhelő tényező együttesen van jelen a család életében: szenvedélybetegségek, krónikus betegségek, házassági konfliktusok, gyermeknevelési nehézségek, bántalmazás, munkanélküliség, lakhatási bizonytalanság, rossz lakáskörülmények, egzisztenciális problémák. (Szabóné, 2004).

Insoo Kim Berg pszichoterapeuta definíciója szerint az alábbiak halmozottan fordulhatnak elő a sokproblémás családoknál: krónikus munkanélküliség, gyakori állásváltoztatások, krónikus testi és szellemi betegség, házassági konfliktus, iskolakerülés, egyik vagy másik gyerek kötelességmulasztó magatartása, gyenge iskolai teljesítmény, generációk közötti konfliktusok, bizonytalan és változékony férfikapcsolatok sora az anya életében, nagy létszámú családok zűrös szálakkal egymás közt, gyengeelméjűség, drog- és alkoholfogyasztás, további drog- és alkoholfogyasztás a terhesség alatt, a gyerekek szexuális kihasználása az apa részéről, az anya képtelensége a gyerekek megvédelmezésére és így tovább” (Berg, 1995). Berg leírása nagyban hasonlít Solt Ottilia definíciójához, csak ő szakképzetlen családokként írja le őket (Solt, 1977). A jellemzőkben szereplő adottságok önmagukban is képesek egy-egy krízishelyzet generálni, azonban összeadódva egymásba nyúló, elhúzódó krízisek sorozataként jelennek meg. Berg úgy véli, a segítő folyamatokban nem szerencsés, ha a segítő egyszerre nagyon sok, hovatovább: minden probléma megoldására törekszik, mert ezzel egyrészt túlterheli a családot, másrészt töredezetté, szétziláltá válik a segítő folyamat. Úgy véli, prioritást kell felállítani, a klienst kell kérdezni arról, szerinte mi a legégetőbb probléma, és azzal kell foglalkozni, még akkor is, ha látszólag épp összeecsapnak a hullámok.

Helga esetében a segítő kapcsolat kezdetekor a legégetőbb probléma a lakhatás megoldatlansága volt: az előző átmeneti gondozást nyújtó intézményből el kellett jönniük, s nem volt hova mennie a gyermekekkel. Az átmeneti otthon szolgáltatásainak igénybevételében azonban a lakhatás elvesztése

jellemzően csak a felszínen lévő, akut probléma, a gondozás során derül ki, mik is azok az okok – az egyénekben, a családi szervezetben, a társadalmi-gazdasági környezetben – amik idáig vezettek. Profán, ám hétköznapi szóhasználattal élve: előkerülnek a csontvázak a szekrényből, és a segítő folyamat során leginkább ezekkel, az elsődleges probléma által eddig elfedett akadályokkal kell és lehet dolgozni

Helga családjára egyértelműen illik a sokproblémás család definíciója, hiszen ezek közül Helga tartós munkanélkülisége, a párkapcsolati konfliktusok és a korábbi párkapcsolatára jellemző bántalmazás mellett jelen volt a szülővel való generációs konfliktus, a bizonytalan kapcsolatok is Helga életében. A gyermekeknél a gyakori iskolai hiányzások, valamint az iskolai teljesítményben bekövetkező romlások, a lakhatás megoldatlansága, az anyagi nehézségek. Az egyenként is súlyosnak nevezhető problémák, traumák, krízisek kezelése, megoldása, melyek generációkon keresztül ívelnek át, egy egyéves gondozási ciklusban meglátásom szerint nem megoldhatók.

Az édesanya a korábbi tapasztalataival meglehetősen magabiztosan mozgott az átmeneti ellátást nyújtó intézményi közegben, jól ismerte a feléje irányuló elvárásokat, és megvoltak a maga sajátos eszközei arra nézve, hogy legyen képes valamiféle látszat együttműködést fenntartani. A családi anamnézisből tudható, hogy Helga nem élt sosem teljesen egyedül, nem kellett felelősségteljes döntéseket meghoznia, vagy vállalni döntéseiért a felelősséget. Mindig élt valakivel, szülővel, élettárssal, vagy legalább valamiféle lakóközösségben, ahol valami módon támaszra talált. Ahogy elmondásából is tudjuk, már gyermekkorában sem élte meg a bizalommal teli, biztonságot adó interperszonális kapcsolatokat, így azt ő maga sem volt képes gyermekei számára megadni, megteremteni. Kapcsolatai nem a szeretetre, bizalomra épültek, jellemző és megfigyelhető volt, hogy kapcsolatrendszere elsősorban az érdekekre épült. Kapcsolataira jellemző volt a laza kötődés. Intézményünk lakóival is épített ki Helga olyan kapcsolatokat, melyekből joggal remélt támogatást, hasznot, melynek célja volt a tényleges probléma, önellátási nehézségek elkendőzése, elrejtése az intézmény szakemberei elől.

A gondozást nehezítették a játszmák, melyek talán csökkenthetőek lettek volna, ha lehetőség adódik a család tágabb, informális kapcsolatrendszerének tagjait bevonni. A gondozás azonban elsősorban a család azon szűk magjára fókuszál, akik az átmeneti ellátást igénybe veszik. A család életében résztvevő, szakmai, formális kapcsolatok együttműködését érdemes lett volna még szorosabbra fogni, és határozottabban szembesíteni az édesanyát az ellátórendszerben működtetett játszmákkal, hazugságokkal. Meglátásom szerint további nehézséget okozott a gondozási folyamatban, hogy a Covid miatt részben akadályozott, de legalábbis lelassult, nehezítetté vált az intézmények közötti, személyes jelenlétet igénylő együttműködés, mely hozzájárult a problémák fedésben maradásához és elhúzódásához.

Nagy nehézségként volt jelen a gondozási folyamatban a segítő és a kliens eltérő problémadefiníciójának dilemmája: szakemberként láttuk, hogy milyen problémákkal, elakadásokkal küzd a család, feltérképeztük az erőforrásokat, a célokat és az ahhoz vezető utat is, azonban Helga ezekkel a célokkal nem tudott azonosulni, illetve csak részben. A Lászlóval való összeköltözés volt az egyetlen olyan pont, amiben igyekezett konstruktívan együttműködni, a többi cél, mint a gyermektartásdíj peres úton való érvényesítése, munkavállalás, gyermekek iskoláztatásának rendezése, önfenntartásra törekvés – nem vált Helga saját céljává. Azonban ezzel együtt azzal is tisztában volt, hogy a körülötte lévő segítő rendszerek mit „akarnak hallani” tőle, mi az elvárt

viselkedés, emiatt gyakorta keveredett ellentmondásokkal terhelt hazugságokba, amik igen hamar kiderültek akkor, amikor a szakemberek – ideértve az iskolát, az újpesti és a XIII. kerületi családsegítő kollégát – aktívan kapcsolatba léptek egymással. Ezzel együtt Helga nagyon korán megismerkedett már a gyermekvédelmi rendszerrel – önmaga is szakellátásban élt, ezt követően több átmeneti otthonban is lakott -, s az ilyen élettörténetű családoknál jellemző tud lenni, hogy a külső beavatkozások és intézményesült támogató környezet miatt a család hatalmi struktúrája összeomlik: a családot érintő döntések kívülről érkeznek, mások, a segítő szakemberek és rendszerek azok, akiken a jóllétük, túlélésük múlik.

Különös fénytörésbe helyezi a fenti gondolatokat az, hogy Helga és családja az utolsó években gyermekjóléti intézményekben éltek, ezáltal sokkal intenzívebben váltak alanyaivá a segítő szolgáltatásoknak, mint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer bármely más pontján lévő családok: a családok átmeneti otthonában a segítő szakemberek a nap minden órájában elérhetőek, és fordítva is igaz, a család is elérhető az őket támogató szakemberek – és a szorosan élő lakóközösség - számára.

Helgának egyetlen célja volt a gondozás alatt: megtalálni azt a – soron következő – férfit, aki mellett biztonságban érzi magát, és aki gondoskodik róla és gyermekeiről. Kamasz kora óta ezt az egyetlen problémamegoldási stratégiát ismerte, s ehhez ragaszkodott is volna. Az általa választott László azonban szintén átmeneti otthonban élt, szintén munkanélküli volt, s egyik otthonban sem volt lehetőség arra, hogy a családegyesítéssel hét tagúra bővülő családot együttesen elhelyezzék – és talán szándék sem volt erre. Helga azonban mindent erre az egy lapra tett fel.

A gyermekvédelmi rendszer diszfunkcionális működésének tudható be az is, hogy a védelembé vétel lehetőségének semmilyen ereje nem volt Helgáék esetében, különös tekintettel arra, hogy a szeptember végi védelembé vételi tárgyalást követően decemberig nem született döntés ezügyben a hatóságnál.

Helga és családjának esete egy azok közül, akiknél a gyermekjóléti alapellátás alrendszerei nem rendelkeznek eszközökkel arra, hogy a nem megfelelő működés korrigálásában segítséget nyújtsanak, azonban a gyermekvédelmi szempontú problémák súlya nem indokolja a nevelésbe vétel kezdeményezését. Megengedő intézményi környezetben Helga képes lenne arra, hogy erős támogatás és alacsony elvárások mellett gyermekeit nevelje, azonban az tartós, önálló életvitel megvalósítására kevés esély látszik.

A gondozást követően Helga gyermekei az anyai nagymama háztartásába kerültek – oda, ahol sok évvel ezelőtt Helga maga is nevelkedett.

SZÁMLA

NQ9LA 2747560

A szállító (név, irányítószám, cím, telefax, postafiók, bankszámla száma és megnevezése): S.O.S. Krízis Alapítvány 1047 Budapest, Perényi Zs. u. 39. Adószám: 18083646-1-41		A vevő (név, irányítószám, cím, bankszámla száma és megnevezése): Biatorbágy Város Önkormányzata 2051 Biatorbágy Baross György u. 2/a			
Adóazonosító szám: Közösségi adószám: HU		Adóazonosító szám: 15750088-2-13 Közösségi adószám:			
A megrendelés száma:	A fizetés módja:	A teljesítés időpontja:	A számla kelte:	Fizetési határidő:	A kimenő számla sorszáma:
	átutalás	2022.01.31	2022.02.01	2022.03.15	
Egyéb adatok:			A vevő belső sorszáma:	Könyvelési számlaszám:	

A termék (szolgáltatás) megnevezése, besorolási száma, egyéb jellemzői	Mennyiségi egység	Mennyiség	Egységár (ÁFA nélkül)	Érték (ÁFA nélkül)	ÁFA kulcsa	Áthárított ÁFA összege	Érték (ÁFA-val együtt)
--	-------------------	-----------	-----------------------	--------------------	------------	------------------------	------------------------

Családok számára otthoni szolgáltatás
 rendelkezésre állási díj: 150.000 Ft, azaz
 egyszáz-háromszázharmincezer forint.

ERSTE Bank 116 0000 6- 0000 0000 - 85065525

A számlában szereplő ÁFA részletezése	%	%	%	Összesen
Számlaérték ÁFA nélkül				150.000,-
Az ÁFA összege		Ugyan. adómentes		0
A számla végösszege				150.000,-

1 Kérjük a számla összegét a ..... bankszámlára átutalni és az átutalásnál a kimenő számla sorszáma hivatkozni. Késedelmes fizetés esetén a szerződésben, vagy a jogszabályban meghatározott kamatot számítjuk fel.

P. H. aláírás

